

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 2011-2012

22 NOVEMBRE 2011

Proposition de loi visant à encadrer la gestion des banques refinancées par l'État

(Déposée par M. Philippe Mahoux et consorts)

DÉVELOPPEMENTS

La récente nationalisation de Dexia Banque Belgique et la recapitalisation prochaine de nombreuses banques européennes rappellent à quel point le rôle des pouvoirs publics dans la régulation du secteur financier est essentiel.

Considérant la participation de l'État belge au sauvetage du secteur bancaire et la responsabilité de ce dernier dans la crise économique européenne, certaines rémunérations et autres avantages exorbitants retirés par des dirigeants ou des actionnaires d'établissements soutenus financièrement par les contribuables belges sont aujourd'hui inacceptables.

En ce sens, les auteurs de la présente proposition souhaitent encadrer la gestion des banques refinancées par l'État, comme l'a décidé récemment le Sénat français à une très large majorité (1).

En cas de soutien financier de l'État belge — direct ou indirect — à un établissement de crédit (souscription de titres ou octroi de prêts ou de garanties), trois dispositions sont prévues, pendant toute la durée de ce soutien public :

1. aucun membre des organes sociaux de ces établissements ne pourra bénéficier de *stock-options*, d'actions gratuites ou avantages similaires;

(1) Ce jeudi 20 octobre, le Sénat français a adopté (324 voix contre 20) un troisième projet de loi de finances rectificative pour 2011 comprenant un principe de contreparties imposées aux banques qui bénéficient d'un soutien public. En ce sens, voy. <http://www.senat.fr/dossier-legislatif/pj111-030.html>.

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 2011-2012

22 NOVEMBER 2011

Wetsvoorstel tot regeling van het beheer van de banken die door de staat geherfinancierd zijn

(Ingediend door de heer Philippe Mahoux c.s.)

TOELICHTING

Uit de recente nationalisering van Dexia Bank België en de nakende herkapitalisering van vele Europese banken blijkt nogmaals hoe belangrijk de rol van de overheid is in de regeling van de financiële sector.

Gelet op het aandeel van de Belgische Staat in de redding van de banksector en op de verantwoordelijkheid van die sector voor de Europese economische crisis, zijn een aantal bezoldigingen en andere buitensporige voordelen van leidinggevenden of aandeelhouders van instellingen die financieel door de Belgische belastingbetalers worden ondersteund, vandaag onaanvaardbaar.

De indieners van dit voorstel wensen het beheer van de banken die door de Staat zijn gefinancierd in die zin te regelen, zoals de Franse Senaat onlangs met een zeer ruime meerderheid heeft beslist (1).

Bij — directe of indirecte — financiële steun van de Belgische Staat voor een kredietinstelling (intekening op aandelen of toekennen van leningen of waarborgen), gelden gedurende de hele looptijd van die overheidssteun drie bepalingen :

1. geen enkel lid van de maatschappelijke organen van die instellingen mag opties op aandelen, kosteloze aandelen of soortgelijke voordelen genieten;

(1) Op donderdag 20 oktober heeft de Franse Senaat (met 324 tegen 20 stemmen) een derde ontwerp van financiële correctiewet voor 2011 aangenomen, met daarin het principe van opgelegde compensaties voor banken die overheidssteun krijgen. Zie hierover <http://www.senat.fr/dossier-legislatif/pj111-030.html>.

2. aucune rémunération variable, indemnité et avantage indexé sur la performance, bonus, indemnité de départ, « *golden handshake* » et « retraite chapeau » ne pourront leur être versés;

3. la décision d'attribution d'un dividende sera précédée de la transmission au gouvernement d'un rapport spécifique faisant état de la solvabilité et de la liquidité de l'établissement de crédit.

Enfin, les administrateurs et les membres du comité de direction d'un établissement de crédit soutenu financièrement par l'État belge engageront leur responsabilité pénale s'ils ne respectent pas les dispositions susmentionnées.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 2

Cet article vise à conditionner le soutien financier de l'État belge au secteur bancaire en prévoyant que le conseil d'administration ou le comité de direction d'un établissement de crédit, visé à l'article 1^{er} de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit, à l'égard duquel l'État s'est financièrement engagé, directement ou indirectement, par une augmentation de capital, la souscription de titres ou l'octroi de prêts ou de garanties ne peut pas décider :

a) l'attribution d'options de souscription ou d'achat d'actions ou d'actions gratuites ou autres avantages similaires aux président du conseil d'administration, directeur général, directeurs généraux délégués, membres du conseil d'administration, du comité de direction, président ou membres des organes de surveillance ou d'audit, ou gérants de cette société;

b) l'attribution ou le versement d'éléments de rémunération variable, d'indemnités et d'avantages indexés sur la performance, de bonus, d'indemnité de départ, de « *golden handshake* » et de « retraite chapeau » à ces mêmes personnes.

Article 3

L'article prévoit que le conseil d'administration et le comité de direction d'un établissement de crédit, visé à l'article 1^{er} de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit, à l'égard duquel l'État s'est financièrement engagé, directement ou indirectement, par une augmentation de capital, la souscription de titres ou l'octroi de prêts ou de garanties doivent veiller à ce que la décision d'attribu-

2. er mag hun geen enkele variabele bezoldiging, aan de resultaten gekoppelde vergoeding of voordeel, bonus, ontslagvergoeding, « *golden handshake* » of integraal door de werkgever gefinancierd extralegaal pensioen worden uitbetaald;

3. de beslissing om een dividend uit te betalen zal worden voorafgegaan door de voorlegging van een specifiek verslag aan de regering, waarin de stand van zaken wordt opgemaakt van de solvabiliteit en de liquiditeit van de kredietinstelling.

De bestuurders en de leden van het directiecomité van een kredietinstelling die financiële steun krijgt van de Belgische Staat, zullen ten slotte strafrechtelijk aansprakelijk zijn wanneer ze bovenstaande bepalingen niet in acht nemen.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Artikel 2

Dit artikel strekt om de financiële steun van de Belgische Staat afhankelijk te maken van de voorwaarde dat de raad van bestuur of het directiecomité van een kredietinstelling, bedoeld in artikel 1 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen, waarvoor de Staat direct of indirect een financiële verbintenis is aangegaan door een kapitaalsverhoging, de intekening op aandelen of de toekenning van leningen of waarborgen, niet mag beslissen :

a) opties voor de intekening op of de aankoop van aandelen of kosteloze aandelen of andere soortgelijke voordelen toe te kennen aan de voorzitter van de raad van bestuur, de algemeen directeur, de gedelegeerd algemene directeurs, de leden van de raad van bestuur, van het directiecomité, de voorzitter of de leden van de toezicht- of auditorganen, of aan zaakvoerders van die vennootschap;

b) aan diezelfde personen bestanddelen toe te kennen of uit te betalen van een variabele bezoldiging, van aan de resultaten gekoppelde vergoedingen en voordelen, van bonussen, ontslagvergoedingen, « *golden handshake* » of van een integraal door de werkgever gefinancierd extralegaal pensioen.

Artikel 3

Dit artikel bepaalt dat de raad van bestuur en het directiecomité van een kredietinstelling, bedoeld in artikel 1 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen, waarvoor de Staat direct of indirect een financiële verbintenis is aangegaan door een kapitaalsverhoging, de intekening op aandelen of de toekenning van leningen of waarborgen, erop moeten toezien dat de beslissing van de

tion d'un dividende soit précédée de la transmission au gouvernement d'un rapport spécifique faisant état de la solvabilité et de la liquidité de l'établissement de crédit.

Article 4

Cet article prévoit que les administrateurs et les membres du Comité de direction d'un établissement de crédit soutenu financièrement par l'État belge, engagent leur responsabilité pénale en cas de non-respect des obligations prévues aux articles 2 et 3.

Il est à noter que cet article renvoie au dispositif pénal prévu par l'article 43 de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit, qui vise à sanctionner la violation des normes en matière de solvabilité, liquidité et concentration des risques à respecter par tous les établissements de crédit.

Philippe MAHOUX.
Ahmed LAAOUEJ.
Marie ARENA.
Louis SIQUET.

*
* *

toekenning van een dividend wordt voorafgegaan door de voorlegging aan de regering van een specifiek verslag over de solvabiliteit en de liquiditeit van de kredietinstelling.

Artikel 4

Dit artikel bepaalt dat de bestuurders en de leden van het directiecomité van een kredietinstelling die door de Belgische staat financieel gesteund wordt, strafrechtelijk aansprakelijk zijn wanneer de verplichtingen van de artikelen 2 en 3 niet worden nagekomen.

Het artikel verwijst naar de strafbepalingen van artikel 43 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen, dat strekt om de schending te bestraffen van de normen inzake solvabiliteit, liquiditeit en risicoconcentratie die alle kredietinstellingen in acht moeten nemen.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article 1

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Le conseil d'administration ou le comité de direction d'un établissement de crédit, visé à l'article 1^{er} de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit, à l'égard duquel l'État s'est financièrement engagé, directement ou indirectement, par une augmentation de capital, la souscription de titres ou l'octroi de prêts ou de garanties ne peut pas décider :

1° l'attribution d'options de souscription ou d'achat d'actions ou d'actions gratuites ou autres avantages similaires aux président du conseil d'administration, directeur général, directeurs généraux délégués, membres du conseil d'administration, du comité de direction, président ou membres des organes de surveillance ou d'audit, ou gérants de cette société;

2° l'attribution ou le versement d'éléments de rémunération variable, d'indemnités et d'avantages indexés sur la performance, de bonus, d'indemnité de départ, de « *golden handshake* » et de « *retraite chapeau* » à ces mêmes personnes.

Art. 3

Le conseil d'administration et le comité de direction d'un établissement de crédit, visé à l'article 1^{er} de la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit, à l'égard duquel l'État s'est financièrement engagé, directement ou indirectement, par une augmentation de capital, la souscription de titres ou l'octroi de prêts ou de garanties, veillent à ce que la décision d'attribution d'un dividende soit précédée de la transmission au gouvernement d'un rapport spécifique faisant état de la solvabilité et de la liquidité de l'établissement de crédit.

Art. 4

En cas de violation des obligations prévues aux articles 2 et 3, les sanctions pénales consacrées à l'article 43 de la loi du 22 mars 1993 relative au statut

WETSVOORSTEL

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

De raad van bestuur of het directiecomité van een kredietinstelling, bedoeld in artikel 1 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen, waarvoor de Staat direct of indirect een financiële verbintenis is aangegaan door een kapitaalsverhoging, de intekening op aandelen of de toekenning van leningen of waarborgen, mag niet beslissen :

1° opties voor de intekening op of de aankoop van aandelen of kosteloze aandelen of andere soortgelijke voordelen toe te kennen aan de voorzitter van de raad van bestuur, de algemeen directeur, de gedelegeerd algemene directeurs, de leden van de raad van bestuur, van het directiecomité, de voorzitter of de leden van de toezicht- of auditorganen, of aan zaakvoerders van die vennootschap;

2° aan diezelfde personen bestanddelen toe te kennen of uit te betalen van een variabele bezoldiging, van aan de resultaten gekoppelde vergoedingen en voordelen, van bonussen, ontslagvergoedingen, « *golden handshake* » of van een integraal door de werkgever gefinancierd extralegaal pensioen.

Art. 3

De raad van bestuur en het directiecomité van een kredietinstelling, bedoeld in artikel 1 van de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen, waarvoor de Staat rechtstreeks of onrechtstreeks een financiële verbintenis is aangegaan door een kapitaalsverhoging, de intekening op aandelen of de toekenning van leningen of waarborgen, zien erop toe dat de beslissing van de toekenning van een dividend wordt voorafgegaan door het voorleggen van een specifiek verslag over de solvabiliteit en de liquiditeit van de kredietinstelling aan de regering.

Art. 4

Bij schending van de verplichtingen waarin de artikelen 2 en 3 voorzien, zijn de strafrechtelijke sancties, vastgesteld in artikel 43 van de wet van

et au contrôle des établissements de crédit, sont applicables.

Art. 5

La présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

25 octobre 2011.

Philippe MAHOUX.
Ahmed LAAOUEJ.
Marie ARENA.
Louis SIQUET.

22 maart 1993 op het statuut en het toezicht op de kredietinstellingen, van toepassing.

Art. 5

Deze wet treedt in werking de dag waarop zij in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt..

25 oktober 2011.